

نسخه سی
۵ غروش
پوسته اجرتی
۳۰ پاره در

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
استان بول

سنة ۱۰۴۰ هـ
۵۰ غروش
پوسته اجرتی
۱۰ غروش در

شکر امانتی محمد علی

شهر امانتی طرفندره آبدو بر نشر اولنور

اِقْتِصَادِیْ رُقِیْسِمِ

استانبولده حکومتی، بلدیہی، وبالعموم مؤسسات تجاریہ، اقتصادیه و صناعیہ فی اشغال ابدن برلین مسألهسی وارد ر . فقط بو ؛ بوکونک مسألهسی دکادر . تورکیدهده مشروطیتک اعلانندن اول بوئیکله اجمیتی برصورتده اشغال ابدلہکی کی مشروطیتک اعلانلہ تجارت و صناع برارز دها انکشافی بولنجہ ینہ موضوع بحث ابدلہک باشلامش فقط بوئیکله هب تصور حالده قلمشدر . اداره مطالعہ زمانندہ رختیلرک ورسومات وآنزہ بو وینالرنک انشاسی هیچ شہسز لیان احتیاجاتی خیلی تخفیف اتمش ایسده ۱۳۲۴ سنهسندن صوکره موجود بنالر و تاسیسات دخی احتیاجه کفایت ایتدیکی ایچون لیانک توسیسی، اصلاحی وحتی یکی قاپویه یاخود کوچوکچکجه یه قالدیرلمسی ده دفعله موضوع بحث اولمشدر . بوتک ایچون ۱۳۲۹ سنهسندده بومقصده بر قومیسون تشکیل ایدلمش وبرده راپور تنظیم واحضار اولمش ایسده باقمان حربک هزمتله نتیجه نسی برئی یاپلسنه امکان بر اقامش و برسنه صوکره حرب عمومینک ظهوری متارکبه قدر لیان مسألهسک ینہ تأخیرینہ سببیت و برمشدی . متارک ائاسندده استانبولده آتانه قدر وقوی نامسوبوق و غیرمسموع درجهده امتعه ورود اتیمی و روسیه ایله طوغریدن طوغری به تجارت ابدلہ یه رلک استانبولک روسیه ایچون برترانیت مرکزی حالی آلمسی استانبول لیانک توسیسی و عمل آخره نقلی مسألهسی یکیدن جاناندرمهله برابر برمدت صوکره اوفوق العاده احوالک زوالی اوزرنه ینہ تأخیر اجرا آتہ مجبوریت حاصل اولمشدر . استانبولک شکل مستقبل ایله ده علاقه دار اولان لیانک یکی قاپویه قلمنه بوکون حال و امکان مساعد اولدنی کی بوکاشیمیدلک لزومه اولماستنه رغماً شیمیدکی لیان مسألهسی حال حاضرک اصلاحی، تحمیل و تخلیه ایشلرنک سادهشدیرلمسی، نقلیه اجرتلرنک تنوی و نقلیه واسطه لرنک انتظام و انضباط آلتنه آلمسی کی یکی برلین انشاسنه نسبتله نالی فقط شیمیدلک دها الزم مسأله انحصار ایتشدرکه ایشته بوکون موضوع بحث اولان لیان ایشلری بودر .

استانبول لیمانی حنفده بوآنه قدر تنظیم ایدلمش اولان راپورلرک کافه سنک شهر مجموعه سیله نشر ایدلمسی ارزو ایدلمکدهدر و ناره دسترس اولدنجہ نشر ابدلہ چکارددر . بوآنه قدر مطلع اوله یلہ یکم راپورلرک برنجیمی تورکیدهده مشروطیتک اعلانندن اول مختلط برهیت طرفندن تنظیم ایدلمشدر . یلہ یز کتبخانه سنده برنسخه سی موجوددر . مساعد برزمانده مجموعه ایله نشر اولنه چقدر . . ایکنجیسی ۱۳۲۹ سنهسندده تنظیم ایدلمشدر . بوراپوری الهه ایدمدم .

اوچنجی راپور ؛ استانبول اقتصاد قومیسونک تنظیم ایتدیکی مطبوع راپورک ۱۰۲ نجی صحیفه سنندن باشلامقده و راپورک خیلی اقسامتی اشغال ایتکدهدر . بوراپورده استانبولک لیان و تحمیل و تخلیه دردری اساسی برصورتده تشریح و توضیح ایدلمش و حل چاره لریده کوسترلشدر . تجارت و کالتی استانبولده بر قومیسون تشکیل ایدهرک الیوم راپورده اصلاحات ایچون لزوم کوسترلن خصصاتی تذکر ایتدرمکدهدر .

بردرنجی راپوریده مجموعه منزهله نشر ایدیلوروز . راپوری امانات امور اقتصادیه مدیریتی فخری مشاورلردن علی سعاد بک افندی خیر بر و اقتصاد مشاورلری هیکتنه تقدم ایتلشدر .

سعاد بک افندی اورفه ، بصره ، بوردور ، ایزمیت و الیکلرنده ایقای مأموریت اتمش بالآخره مصرده زراعت ایشلرله اشغال ایدهرک بوسیله ایله آوروپاده بر چوق سیاحتلرده و تبارلرده بولنمش ذکرلر جالز دنددر . آوروپانک مختلف شهرلرنک لیان ایشلری، مفایسه سی برصورتده کوسترمکده اولان راپورک نشر ایدلک اوزره برصورتی مجموعه منزهله لطف اتمش اولدقلرندن طولانی تشکر ایدر و کرک مشارالیه کرک رفقای مساعیدنن اسبق قویه والیسی تجارتدن حسی ، سفرای سابعدهن غالب کالی، مایوندن عمالک شرقی فرانسیز باقمه سی مشاوری رشید صفوت واسبق شهر امینی و کلی محمد علی بک افندیلردن ده متخصص اولدقلری اقتصادی و تجاری مسالیدن شهره تعلق ایدنلر حنفده دیکر مقاله لرله انتظار ایدلمکینی عرض و رجا ایلرم .

استانبول لیانی حقیقه راپور

تدقیق عاجز لرینه بر اقلان استانبول لیانی حقیقه کی مطالعاتی، آوروپا لیانلرندن بعضارینی وجهل سنک احوال عمومی سنی مثال طرز زنده نظر دفته آلمی صورتیه بر وجه آتی عرض ایدیورم :

اولا شو جهتی عرض ایدییم که، استانبول لیانیلک بو کونلره قدر ادوار سابقه نیک محکوم ایستدیک یی طرز زده قالماسی ناصل ونه درجه ده الیم بر مسئله ایسه بعدما بو حالده دوامی ده او قدر شیع بر نقصان تشکیل ایده جکدر . حالبوکه استانبولک اساساً بو یوله عصری و مکلف بر کونا تأسیساتی موجود اولمادیغدن بر طاقم قیمتدار شیرلی آتمه و ده کیشیدیر مکده مجبور اولمایه جنی آشکاردر . بناء علیه یکی و مکمل بر طرز زده بر لیانه مجدداً مالک اولمقده کییکمز و ضرر کورمز بر وضعیتدهدر . بو کون جهان تجارتده موفق اولوق دکل حتی بو یوله مجساده رقابته کیره بیلیمک ایچون ایلاک شرط و حق دخول، یکی طرز زده حاضر لاش بر لیانه مالکیتله باشلار .

زمانیزده لیانلر آرتق فیرطینلره قارش ی بر مقر و ملجأ اولمقدن بوس بوتون چیقمش و شهسز بر تجارت و مبادله بازاری و دستکاهی اولمشدر . مکمل بر لیان سایهسند حتی پک قیمتسز و آغیر یاخود قابا شیر بیله تجارت ساحهس کبرر . مثلاً (روتردام) لیانی انکلتربه آلمانیدن « ماقادام » طاشاری اخراج ایدر .

لیانلر ضایع محلیه نیک ترقیسه، داخلأ استهلاک ایدیلان نیجه موادک اوجوز لغنه، و هر صنف اهالیلک مساعیسی اک فائدهلی و متوازن حالده مشر قیلمغه خدمت ایدرلر . بر لیان زنکین و فعال اولارق یا شایه بیلیمک و ترقی ایتمک ایچون بعضی شرائطه محتاجدر :

۱ - موقع جغرافیسی طبیعه موافق اولوق .

۲ - داخل مملکت ساحهسی مالک لری یعنی « ایستلاد » ی اونی بسلیه جک قدر کنیش بولونق .

۳ - بو یوک ایشلره مرکز اولاجق درجه ده بو یوک اولوق .

بو شرطلرک اهمیتی میداندهدر . وسائط نقلیه نیک جسامت و مکملیت حاضر سی کوچوک لیانلرک بو یوک لره رقابته مانع اولدیغدن ایوم هب بو یوک لیانلر اقتصاداً ده ا چوق موافق و مرغوبدرلر . بو یوک واپورلری آلامایان و ریختمه یا ناشیدیرامایان لیانلر قطعاً ترقی ایده مزلر . شو قدر که یکی بر لیان تأسیس و انشاسنده « ایستلاد » ک درجه وسعی، « ترانسیت » ایشلرینک اوقفطه درجه قابلیت، آتیا استحصالات و بناء علیه اخراجانک حد اعظمی نه مقداره چیقاجنی مأمول اولدینی، اوقفطه نیک (سر بست لیان) یاخود (سر بست آتزه بو) یه مساعد بولونوب بولونمادینی هب نظر اعتبار و حساباه آتمق الزمدر . بوراده لیان حیاتی ایچون الک مهم بر مسئله توضیح ایدیور که اوده وسائط نقلیه نیک طولو کلوب بوش دونه می در . هله بو یوک واپورلر و شمندوفرلر بونی چوق حساب ایدرلر . چونکه عزیمت و عودتده طولو اولوق لیان مصر فلیته و بناء علیه اجرت نقلیه، نتیجه ده اشیا بها و فایده تاثیر ایدر . تجارتده رقابت و لیان حرکانی هب بو اساسک تابیی و مفادیدر . چونکه شمندوفر تعرفه لرینک اخراجات اشیا ی اوزرینه مدهش تأثیری واردر . بعضاً لیان فائده سی ایچون شمندوفر کی فدا ایدیلک بیله وارددر . او حالده مملکت آرده کی فردقن و لیاندن متفع اولان صنوف اهالی دولایسیله مملکتک اخراجاندن الده ایستدیک منافعدن مستفید اولویور دیمکدر .

موقی، داخلی ساحه سی، جسامتی مطلوبه موافق اولان بر لیان، اکر تحمیل و تخلیه و سائطک الک مکمله و ریختمه هانفارلره و بونلره اتصالی تأمین ایدلش شمندوفر استاسیونلرینه مالک اولماز سه ینه بر ایش کوره مز . دهرینلکی بو یوک کیلری قبوله مساعد دکلسه ینه یاریم قالیر . خلاصه هر جهته مکملیتی شرطدر . بو نقطه لر آتیده تفصیلاً عرض اولونوجق ایسه ده بوتون بو اساسات و مکملیتی مشکلاتسز و مانعه سز، یعنی اعظمی فائده لی و فیض بخش صورتده ادامه ایستدیر جک اولان معنوی بر جهت واردر که اوده لیانله کومروک

بایلماسی ضروری و مرجع در . بوندن طولاییدرکه
برجوق یرلرده لیانلر ایوم حکومتدن زیاده شهرلر ،
تجارت اوطه لری و اداره محلیه لردر .

انکاترده لیانلر ایملحه یاخود «قور بوراسیون» لره
عائددر . یعنی «بریستول» لیانی کبی بلدیله لرك یاخود
«قاردیف» کبی آنونیم برشرکتک مالیدر .

اداره لری فرقلی اولسه بیله اساساً شهرک تاجرلری
و «تجهیزات بحریه» صنفلری طرفدن منتخب برهیته
تودیع ایدیلشددر .

(لیوه رول) لیانی ۲۸ اعضای برهیته [بونلرك
۲۴ ی تجاردن و ۴ ی اوراده کی نهرک محافظه قومیسینی
اعضاسندن مفرزدر] ، و ایرلاندانک (بلفاست) لیانی
شهرامینی ایله ۲۱ اعضاسدن مرکب برهیته منتخبیه ،
(غلاسقوو) ینه شهر امینیله بلدیله مجلسنک و تاجرلرك
وکیلارندن متشکل برهیته مودوعدر .

هولانداده حکومت لیان ایشلرینه آنحق انتظام
عمومییه متعلق برلرزم قانونیه خدمت ایچون مداخله
ایده بیلیر . اوراده لیانلر شهرلرك ملکیدر . (دوترام)
لیانی ریختیمی ده داخل اولدینی خالده کاملاً شهرکدر ،
اداره سی شهراماته مودوعدر . بزده لیانلر ، یرنه
وایحابه کوره «سربست لیان» شکلده افراغ ایدیلشددر .
چونکه ترانسیت مرکزی اولق استعزاز موقعیسی
بو شکلی قطعی صورتده استلزام ایشدر . بالفرض
«قونباغ» و «هامبورغ» لیانلری بوصفدندرلر .

معلوم عالیلری اولدینی اوزره بونده اساس ، کومروک
معاملاتندن آزاده خالده «هانغار» تضیقآندن مصون اولق ،
برجوق خام اشیا ایشلنرک اعاده اخراج ایدلمک شرطیه
اشیا اخراجنده رسمی اعاده (Admission Temporaire)
کلفتی اورتادن قالدیرمق کبی شیرلدر . اوخالده بو ،
«سربست ساحه» (Zone Franche) ده نیان یردن
اشیا و مصنوعاتک کومر وکلرک مداخله سی اولق سزین
قارایه چیقماسی ، و صنعتجه تغیر ایدرک تکرار دوغمه سی
دیمکدر . بوساحه مطلقاً برابراملاق ، یاخود دیوار ،

سیستمینک مناسبانی و لیانک طرز اداره سیدر . بونلر
قولایق و بیستطاک اساسی قبول و تقدیر ایتمه مشلر ایسه
اولیانندن ینه خیرکذر .

یکی استانبول لیانی مقایسه لی برصورتده تصویر ویا
فکرلرده اولدقچه وضوح ایله یکی بر استانبول لیانی حاضر
ایده بیلیمک ایچون اوروپانک مشهور و بویوک لیانلرینی
مثال ایرادی شکلده آکلاتنی و بونلرك احوال عمومییه
و خصوصیه لرندن بحث ایتدکن صوکرآ نتیجه ی استانبول
لیانته تطبیق ایتیمکی دهاموافق بولدم . احوال عمومییه ده
اساس اولارق شو ایکی نقطه ی قبول ایده جکزر :

۱ — بونون اجنبی مملکتلرندن کن اشیا و محصولات
استهلاک ویا ترانسیت ، ترانسپوردمان و یاخود قبول
موقته آلتی حرکتی .

۲ — کرک مملکتک کندی محصول وامتمه سی ،
و کرک اجنبی ممالکدن کنش بالعموم خارجه چیقاق
اشیانک سوق حرکتی .

بونقطه نظرندن فرانسه نك تجارت بحریه سی بشنجی
درجه یه ایشدر . چونکه : فرانسه ده لیان انشات
و اداره سی مستقل حکومت یاپار . بونکله طرق و معابر
منیریتی مشغول اولور . مختلف قانون و تعلیماتمه لری
وارددر . صوکرآ ، بری نافعیه و دیگرکی تجارت نظارتنده
ایکی لیان اداره سی بولونقدن ماعدا لیان ایشلرینه مالیه
نظارتی ده قاریشیر . کذا بحریه و صحنیه نظارتلری ده مداخله
ایدهر . لیان مسائلی همان یاریم دوزینه قدر نظارت ویا
مدیریتلری آیلر و بعضاً سنه لرحه دولاشیر . حقیقت خالده
بو ایشلره مستقل صاحب و بونلردن مشؤل اولانی
یوق دیمکدر . حال بوکه دیگر اوروپا مملکتلرند اویله
لیانلر وارددرکه ایچلری هب او مملکته منسوب اولمایان
اجنبی کیلیرله طولودر . لیان انشاتک ، و خصوصاً
یکیدن بویوک و صوکه سیتم برلیان تأسیسک دولت
بودجه سیله وجوده کتیرلمه سی مشکل اولدیفندن اکثریا
استقرارلرله پاییلان بونوع مؤسساتک تجارت اوطه لری ،
شهراماتلری یعنی بلدیلهر ، و ساحل و لایتلرك اتحادیه

هامبورغ. — بوتون شهر کومروک رسمندن معفودر

فقط آلمانیه کیره جک بالجه اشیا به قارشی کومروک نقطه لریه محاطدر. هامبورغ شهری بوشکیله آلمانیاک اجزای متممه غیرمنفککسندن اولوق اوزره برجهو ریتدر. بونک ۱۸ اعضای بر مجلس مبعوثانیه ۱۶۰ اعضای بر بلدی به مجلسی وارد. هرایکی مجلس مشترکا قوه تشریعی نی تشکیل ایده لر، فقط مجلس مبعوثان یالکزر اولارق قوه اجراییه نی حائزدر. لیانک اداره سی (قونهاغ) ک نظیریدر. سربست ساحه ایچنده قولجی وبکچیلرک غیره کیمسه اقامت ایده من. بوراده پراکنده جی تجارتی ده ممنوعدر. سربست ضایعک الک مهم قسمی کبی انشآت و تعمیراتی ایله ماکنه فاریقه لری تشکیل ایده. یکر می سنه اول، بوانشآتله مشغول اولان ۱۳ مؤسسه ده (۱۸۷۰) عمله چالیشور، واونیکه وارمق ایچون باقی ۲۱۵۰ عمله لیان ایشلرینه کفایت ایدیوردی. اشیانک سربست ساحدن داخله کیره می غایت اهون وتطبیق قولای تعرفه لرله کومروکله نیردی. سوء استعمال ایدن مأمور شتله جزا کورور، وهرهانی برصندن برینک ساخته کارلنی طو تولدیفنده هم مسلکی اولان ارقداش لری اولک سربست لیان حدودی خارجه تبعیدی طلب ایده لر دی. کیمیره، وقت قازانه لری ایچون کچه چالیشمه مساعده ایده سی پک بونوک فائده بخش ایشدر. بونکله برابر (هامبورغ) لیانی اقبال وعظمتی آلمانیاک صانیعه، جغرافی وضعینه، وداخلت ربط ایتدیکی متعدد شمندوفرلره بونلرک پک معتدل تعرفه لرینه مدیوندر.

جنویز — بوندن قرق اللی سنه اول ایتالیا، مملکتک بونوک لیانلارنده «سربست دهپو» تأسیسه بر قانون ایله اذن ویردی. بوده پور کومروک حدودندن خارج عد اولونورلر، وبونلری محلی تجارت اوطله لرله حکومتک مفتش لری مراقبه ایده لر. [دهپوزیتو فراتشو] ده نیان بوده پور، لیانه کن ادخالات اشیانک بر قسمی

ویا هندک، قاتل هر نه ایسه بر شیه تجرید ایدلشدر. احوالده بویه بر لیانه استهلاک محلی ایچون برشی کلدیکی وهپ اشیانک کچیجی اولدینی فرض ایدیلسه مسئله یالکزر بر نظارتدن عبارت قالیر. فقط بوقابل اوله میه جنی ومهم بر قسم اشیانک هر حالده داخله استهلاکی ضروری بولون دینی جهته «سربست ساحه» نک اطرافنده کومروک نقطه لری تأسیسی ضروریدر. «سربست لیان» بالاده عرض اولونان (اعاده رسوم) ساحه سنک ایشی دها قولای وائی کوره چکندن «سربست ساحه» نک هپ فاریقه دستگاه، و آتیره پورلی احتوا ایتمی لازم کلیر. بومؤسساده چالیشا نلرک مطلقا بوساحه داخلنده اقامت ایتلری شرط ده کلدیر.

سربست لیانلرک شکل ورسوم اعتباریه فرق لری وهویتلری کورولک ایچون نمونه لر نی عرض ایدیورم:

قونهاغ — ۶۲ هکتارلق بر ساحه سی وارد. ۳۸۰۰ متروسی ریخیم، ۳۶ هکتاری طوپراق، ۲۶ هکتاری صومعه نی اشغال ایده. ایکی قات دمیر پارماققله محاطدر. بویکی قانک آرایندن دأره وی برول کیر. لیان آتونیم بر شرکت طرفندن اداره اولونور. مراقبی داخله نظارتیدر. بولیا نه ۹ مترو صوچکن جسم واپورلر کیره بیلیر لر.

لیان رسی صافی بهر طونده (۶۵ سانتیم) در. احوالده ۱۰۰۰ طولنق برکی ۶۵۰ فرائقی تأدییه ایده. حالبوکه:

هامبورغده — ۱۰۰۰

برم ده — ۱۴۴۲

شته تینده — ۱۵۵۶

استوقهولمده — ۱۵۶۹ فرائقدر.

تخلیه نی شرکت یاپار. بهر طونک تخلیه اجرتی ۰.۶۵ سانتیمدن ۱ فرائقه قدر تخالف ایده. آلائی غایت مکملدر (۱۸۹۴) سنه سنده آچیلمشدر.

۱۳ قسمه منقسمدر. صوسطی مجموعی ۴۶۰ هکتاردرد. بونک ۲۱۰ هکتاری بحریط کیلری قبول ایده یلیر. ایکی قسم ر [۵۴ هکتار کینشلکده] بکری بش سنه مدله و سنوی ۱ میلیون ۶۲۵ بیک فرائق ایجاراله « هامبورگ - آمریکا لینه » به کرانمشدی. بوقسملری، آلان شرکت شمندوفر خطلری و آلات لازمه ایله کندی تجهیز ایتمشدر. بویوک ده کیزلر مرا کینک یاناشیله چکی ریختمک طولی ۲۵ کیلو مترودر. بوتون لمانک شمندوفر خطلریک طولی مجموعی ۱۷۶ کیلو مترویه بالغ اولور. و نیجاری شایان حیرتدر: بخارله متحرک اک بویوک و نیجک ۱۵۰ طون قدرت تحملیه سی ۳۱۰ مترو ارتفاعی وارد. دیگر لری میاننده والکتریکله متحرک ۷۵، ۵۰، ۳۰، ۲۰ طونلق و نیجک متعدددر ۳ طونلق متحرک و نیجک بیک جوقدر. تاپونه قیلیرینه، ماجارستانه، آوستریایه و بوتون آلمانیا به قدر اک جسم قطعاتک ایسائی کندیته چکن، و روسیه به، لهستانه نوزیعا تده بولونان هامبورگ لمانیک آلمان باراغی آئنده دنیاک دوت کوشه سنه منظم ودائی سفرلر یابان واپور خطلری شونلر ایدی:

۱ — هامبورگ — آمریکا: مجاهیر متحده، آنیللر، مکسیقا، اقصابی شرق، آناتولی، اسوچه، نوروچه، هولانده سفرلری یابار.

۲ — هامبورگ — جنوبی آمریکا: آرژانتین، آروغوا، بره زلیایه کیده.

۳ — قوسموس: شیلی، پيرو، سان فرانسیسکو ایچوندرد.

۴ — دویچهله وان: شرق سفرلری ایچوندرد.

۵ — دویچه آوسترالچ: آوسترالیا قطعه سیله چالیشیر.

۶ — وورمان: غربی آفریقا ساحلریه مخصوصدر.

۷ — نئست آفریقا: شرقی آفریقا سواحلی دولاشیر.

بولنردن باشقه انکترتیه ۳۵، روسیه به ۸، اسوچه

۶، نوروچه ۴، دانمارقیه ۳، اسپانیا به و آقی ده کیزه

(۷)، یقین قابونازده ایسه ۱۳ خط ترتیب ایتمشدی.

ایچوندرد. اخراج ایدیلن اشیا اساساً بیک بسیط برمعامله ایله سربستهجه بودو پورله کلیر. بوراده ایجابنه کوره قابورلانیلر، تصنیف ایدیلیر، تمیزلنیر، یکنسق و منظم حاله قونور، بوی یایلیر، نمونه کوسترایر، عالم تجارتیه بویله چیقاریلیر. بوراده دیگر مهم برشی ده یایلیر که اوده تجارتده بیک بویوک موقعی اولان (آمالاز) ک تمامیدر. کومروک مملکته اتخیق استهلاک ایچون کیردن اشیایه باقار. بونک خارچنده کیلرله برکونه علاقیمی یوقدر. جنوز لیمانک حیوانیه مخصوص (سیلو) لری ده کذا سربست ده پورل صفتندرد.

جنوزک بواصول و تأسیساتی (قوبهاغ) و (هامبورگ) دن بعض جهتلرله آریلیر که اوده جنوزک بوسربست قسمنده فابریقلر یوقدر. فقط «سیستم» اعتباریه فرانسیه قات قات قات مرجحدر. چونکه فرانسه ده پورلنده ایستیف وسائر «مانیولاسیون» ایشاری یایلاماز. بوراده ایسه تجارتیه بیک مهم فوائد بخش و تأمین ایددن بوعمله هیچ بر دیگر اداره و یامؤسسه نیک منفعتیه خلل ویرمکمزین بیک کوزل یایلیر.

تریسته — تقریباً جنوزک اصولی تعقیب ایدرد. یالکزمستنا اولار ق پترول قطیرندن چیقان و «جاوا» یه اخراج اولنان (سهره زین Cérésine) ددنیان ماده ایله برده پترولی تصفیه ایددن دیگر بر قاق فابریقه بوسربست یه داخلدرلر.

..

هامبورگ لیمانیک اسباب و شرائط عمراندن بحث ایتمشدم. بونی تفصیل ایتمکی فائده دن خالی بولمادم. شویله که: هامبورغک ایلمک مزیتی (آب) نهری منصبنده اولماسیدر. بونی (ایترلاند) بنک وسعی اکمال ایدرد. هامبورگ لیمانیه برسه ظرفده اوغراییان ۱۴ بیک کینک ۱۲ بیکدن زیاده سی اوافق قابوناز صفتندرد. احوالده بولمان هم یقینده کی آلمان لیمانلریه، هم کندی (ایترلاند) یه متدایاً توزیعات یابار. دکیژدن ۱۱۰ کیلو مترو مسافده و (آب) نهری اوزرینده کی بولمان

هامبورگ بوحیرت بخش موفقیتی تأمین ایچون واقعاچوق بویوک حسابلر یایمش اولمقله برابر ینه موقعی ، وایچ ساحه‌نك جسامتی نقطه‌لرینك دخلی پك آشکاردرد . برده طبیعتاً (برم) یاخود (روتردام) ه آقسی ایجاب ایدن اشیانك ترجیحاً هامبورغه میلی مذکور شهرلرک (کانادا) ، (آوسترالی) و (آرژانتین) ایله جنوبی آفریقایه منتظم ودوغرو خطلری اولماماسیدر .

..

بولمانلرک مدار موجودیت و حیاتلری اولان تأسیسات و وسائط اعتباریله ده مطالعه‌سی ایجاب ایدرد . یعنی هانغار ، آنتره‌بو ، ریختیم ، تحمیل و تخلیه آلاتی ، قوای میخانیکیه منبعلری ، تعمیرخانه‌لر ، دوق و حوض ، قیزاق ، لیمان رسمی تعریفلری نقاط نظرندن ایجه تدقیقلری ضروریدرد . سوکرا ، لیمانه منتهی و متصل شمدووفر خطلری استاسیون ترتیباتی ک مهم موقعی اشغال ایدن مسائلندرد . ده‌ها سوکرا لیانده تحمیل و تخلیه‌نك سرعتی مسئله‌سی اقتصاداً ک اهمیت ی بوموقع طوتیور ، و بوده طبیعی آلات و وسائط و اصول و ترتیباته تعلق ایدرد . کومور ، حبوبات ، پترول ، معادن کبی بویوک و بعضی مایع ویا دوکوم حالده‌کی مواد ایچون تحمیل و تخلیه نقطه‌نظرندن پك مهم شیلر دوشونولش و یایلمشدر . استاسیونلر (ایستراوند) ک مناسبی نقطه‌سندن تدقیق ایدیلشدر . واغونلرک ریخته‌یانا شمه‌سی ، کیدن کلن ، دولان و بوشالانک حرکاتی هب حسابلیدر .

مثلا (آتوهرس) لیانینک ایکی (غار) ی واردد . اونیدی کیلومترویه بالغ اولان ریخته‌منده تام ۷۰ کیلو مترو شمدووفر خطی موجوددرد . استاسیونک مجموع خطوطنك طولی ۸۵ کیلومترودرد . بولمانه کلن و کیدن واغونلر درحال طاریلاجق صورتده کوزهل ترتیبات یایلمشدر . ایکی غارک ۱۹۰۰ سنه‌سنده‌کی مجموع حرکتی ۱ میلیون ۴۴۰ پیک یعنی کونده درت پیک سکز یوز واغون ایدی . تحمیل و تخلیه‌ده سرعتک دقیق‌نولجولری ده

یایلمشدر : مثلا (لیوه‌پول) ده بر واپور سکز کون ظرفنده (۱۸.۵۰۰) طونلک مختلف‌الجنس اشیایقارمش و ۱۷۰۰ طون کور آلادق حرکت ایشمدرد ک ساعت باشه ۲۰۰ طوندن فضله دوشرد . ریخته‌یانا شان واپورلر هم قارا طرفه ، هم دیگر بوکرینه یانا شان دوبله‌ره یوکلنمک اوزرده کز طرفه‌عینی زمانده یوکلجی قارمقسزین مصرفدن و وقتدن اقتصاد ایده‌میورلر . چونکه بویوک واپورلرک طور دقلری یرده یعنی حال عطالتده‌کی یومی مصرفلری ۲۵۰۰ فراق طوتیور .

(آتوهرس) و (روتردام) ده حبوبات « هله‌واتور » لری قاپورلامدن باشقه وزن ایشنی‌ده یاپارلر .

هانغار و آنتره‌پولره کلنجه: بونلر پك مهم و ترتیبات مخصوصیه محتاج یرلردرد . مثلا (هامبورگ) و (آتوهرس) هانغارلرینك ایکی طرف وجهه‌لرندن بری قاپیونلر ایچون زمینله برابر ، دیگری شمدووفرلر ایچون زمیندن ۱۹۲۰ مترو یوکسه‌ک یایلمشلردرد . بر قسمنک اوزری آچیلیر قاپانیر طرزده‌درد . بعضاری ایسه ایستالیدن قیشین کلن میودلری انجماددن محافظه ایچون بخارله‌تسخین ایدیلیرلر . لوندرده صرف توتونه مخصوص متعدد قاتلی آیری آنتره‌پولر واردد . ینه لوندره‌نك صوغوق هوا ترتیباتی و ات محافظه‌سنه مخصوص « ویقتوریا دوقس » آنتره‌پولریله آندن باشقه تازه تره‌یانی ، سود ، یومورطیه مخصوص « وهست آندیادوق » لری پك جسیم و منتظمدر .

لیان رسومی

لیان اصطلاحنده (طون ، طونو ، طوناز) کله‌لری :

۱ - طون - معلوم اولان - پیک کیلوغرامه مساوی ثقلت .

۲ - آغیرلق طونوسی: ده کیز صوبیدن ده خفیف اقسامک ثقلنده قوللایان تغییر ویا نولچوکه ۱،۱۳ مترودر .

ثانیاً — اذنامه رسمی . ثالثاً — پاسپورت رسمی ، رابعاً ریحتم رسمی ؛ خامساً — حیه رسمی ، سادساً — محلی رسملرد . بولردن باشه « قومیسونچی اجرتی » و « رومور کوره » رسملری واردرد . بولردن اذنامه رسمی فرانسهده یالکیز فرانسز کپیری ایچوندر . و بر لیاندن باشه بر لیانه قیدینی نقل ایچون کومروکدن ویرنایر . اساساً لیان ادارهسندن ویرنایلدرد .

پاسپور رسمی : برفرانسز لیاندن چیقارکن اجنی واپورلرنک تأدیه ایتمدیکی رسمدر . فرانسهده ریحتم رسمی فرانسز ویا اجنی ، کاملاً یاخود قسماً یوکلوکیلرک قُلت صافییهسی اوزرندن بهرطونوده برفرانق اولارق آلیئر . یولجی واپورلرده هر آدم برطون ، هر بویوک حیوان کذا بر طون حساب ایدیلمر . کوچوک حیوانات ربع اعتبار اولونور .

حیه رسمی : معاینه (طونوباشه ۵ الی ۱۰ سانتیم) قارانتیه (هر طونو وهر کون ایچون ۳ سانتیم) اقامت (یولجی صنفلرله کوره آدمباشینه ۵۰ سانتیمدن ۲ فراقه قدر) (چاماشیر تطهیرات قیهسی یولجیلردن ۲۵ سانتیمدن ۱ فراقه قدر) واپوردن بهرطونوده ایکی سانتیم آلیئر . محلی رسومه کلنجه : بونلر خدمت مقابلی اجرت تلقی ایدیلملیدر . طوناژ و یولجی عددی اوزرینه ایکی تورلو آلیئر . اسملری شونلردر : طوناژ رسمی ، مروریه رسمی (Péage) لیان رسمی ، تخلیصیه رسمی ، شهر یعنی بلدییه رسمی ، شاماندر رسمی ، آلات وادوات رسمی ، یولجی رسمی ، اقامت رسمی . قلاغوز اجرتی : منتظماً دائماً اولیانه اجرای سیر وسفر ایدن واپورلردن ده خفیف آلتقی اوزره واپورک مسافه وجسامته کوره طونوسی اوزرندن آلیئر . ایچ وطیش لیان اعتباریلده حساب دکبشیر .

قومیسونچی اجرتی : بواجرت قانون ایله مؤیددر . لیانه کلن کینک قانتانی مختلف مقامات واداره لره ایجابنه کوره کیشمک ، اوراقی لسان محلی به ترجمه و کندینه ترجمانکی ایتمیرمک کچی خصوصات ایچون بر آدمه

یر طونمق طونوسی : یوزدن برکینک ده کیزویندن اشغال ایتمدیکیری که برطونه مقابل ۹۷۵ م. مترودر . غیر صافی طوناژ : کینک وسعت داخلیه سنک ۳ م. مترو مکچی مقداری . صافی طوناژ : غیر صافییدن کی مرتبسنک ، ماکینه لرك ، آلات وادواتک تزیلندن سوکرا یوک قوناجق باقی قالان بوش قسم .

لیان رسومی مرا کبک طوناژی اوزرینه طرح اولونور .

لیانلرک خدمتانه کلنجه :

- ۱ — کجید اشارتیرنک تنظیم و ادارهسی .
- ۲ — یوکلر و یولجیلر ایچون ریحتم انشاسی .
- ۳ — خدمات مخصوصه [شاماندر] ، قارایه او طورمنی منع] ، ریحتمده طاش ، آغاج معادن و کومور کچی آچقده قالیرسه بوزولمایه . جق مواددن ماعداسنی هانغار و آتیره بولرده محافظه ، قلاغوزلق ... الخ

اولا ریحتم رسمی عادلانه تعیین اتمک کوچدر . دهرین لرلده چوق مصرفله طوتدورلمش بر ریحتمه یاناشان واپورلردن ۷۵ مترو بونی و ۳ مترو صو کیمی اولانله ۵۰ مترو بونی ۵ مترو صو کیمی اولانک هر ایکسینکده بولرینه وصو کسیملرینه کوره رسم آلتسه بونی آزی اشغال ایدن واپور ده کیزده چوق بر طوتدینی حالده دیکرندن ده آزی ویرر . او حالده یالکیز بونی حساب دوغری اولاماز . فرانسز لیانلرده ملی واجنی هر کی رسم ویرر . بو رسومدن بعضلری دوغریدن دوغریه حکومت و بعضلری لیانک بولوندینی محکم بلدییه سه ویا تجارت او طهسته عائددر . بونلرک حق لیانک تأسیس و اداره سه یاردیملری و تمهدلری ایجابیدر .

فرانسهده حکومتک آلدینی رسوم اولاسنجاج حق (فرانسز یاراعندن استفادهیه مقابل) در . بونک ایچون کینک هیچ دکلسه بر فرانسزک ملکی اولقی ، یاخود فرانسهده ویا مستملکاتندن برده انشا ایدلک ویاخود اجنی یاییسی ایسه رسومی ویردرک تابعیته کیرمک مقتضیدر . بونسی رسمک جدولی واردرد .

محتاجدر . بوايشلری اولمان اداره‌سنجه تعیین اولئش قومبو یونجیلردن باشقه سنک درعهده ایتسی ممنوعدر . بواجرت طونو باشنه و حمله‌نک جسنه کوره (۱۰) الی (۲۵) ساتیمه قدر تخالف ایدر .

رومور کور رسمی : لیانه کیره کن ۱ میلدن ۷ نیله قدر مسافده بهر طونو ایچون ۲۰ الی ۴۰ ساتیم و چقارکن ینه بوحساب ایله ۱۵ الی ۳۵ ساتیم آلیرلر . بو مثال فرانسه‌نک (دونکرق) لیاننده کیدر .

..

مختلف نمونه و مثالاری اتمام ایچون بر ازده تحمیل و تخلیه و هانغار ، آتروبو ایشلردن و تعرفه‌لردن بحث ایتکی فائدملی کوردم :

ریختیملره یاناشان واپورلرله هان قارشلی قارشلی به دینه‌جک قدر یاقین ، و یونجیلرله مجهز اولماسی لازم‌کن (هانغارلر) معلوم اولدیغی اوزره پک قیسه مدته قونه‌جق اشیا ایچوندر . اوزون مدتی ، یعنی مالی چکدیکه و ساندیقه کومروکی تدریجاً و یریلجک و اومدت‌ظرفنده محفوظ حالده بولوندور لاجق اشیا (آتروبو) لره کیدر و اوراده بکلر .

بر واپورک حوله‌سی یالکیز برنوع ماده‌دن اولوق نادردر . یالکیز برنوع مثلاً کومور ، یاخود بوعدای و یاخود پترولدن عبارت برشی اولورسه اووقت بونک تخلیه واسطه‌سی ده خصوصیت کسب ایدر . واپورو یونجیلرینک چقاردیغی مختلف‌الجنس اشیا دن بر طاقی آجیق یرده بیراقیله میه‌جق جسدن اولاجغندن بونلر (هانغار) لره قونور . احتیاجی مالی اورادن آزار ، کومروک معامله‌سی اوراده پاپیلر ، اشیا اوراده آچیلیر و اوراده قاپانیر . هانغارلرک یکپاره یعنی بوله‌سز و تقسیم‌ناستز اولماسی مرجحدر . (قاله) لیانینک هانغاری ۵۲۵ مترو طولنده ۵۳ مترو عرضنده و یکی لیانک ریختیمی اوززندهدر . منتظم سیر و سفرلی واپورلرک ریختیم یری کندیلرینه مخصوص اولوق موافقدر .

هانغار تعرفه‌لری یامترو مسطحی حسابیله ، یاخود

طونو اعتباریلهدر . طونو اصولی مارسیلیا لیاننده جاریدر ، (قاله) دده اولیلهدر . بوراده بیک کیلو یعنی برطون ایچون برنجی کوندن ۱۰ نجی کونه قدر یومی ۱۱ ، ۵ نجیدن ۲۰ نجی به قدر ۱۰ ، ۲۱ نجیدن ۴۰ نجی به قدر ۱۵ ساتیم ، ومدت اوزداق به بشر ساتیم تریید صورتیله ۶۰ نجی کوندن صوگرا ۵۰ ساتیمه چیقار . (آتودرس) لیاننده بش کونی بجانیدر . صوگرا ۵ نجی دن ۱۰ نجی به قدر هرمترو مربعه ۲ ساتیم ۱۰ کون اولورسه ۱۰ ساتیم فضله کونلر ایچون ۲۰ شر ساتیم آلیرلر .

ینه (آتودرس) ده آتروبو رسمی - هانکی قاله چیقاریلیرسه چقاریلین - ۱۰۰ کیلو ایچون ۵ ساتیم ، و ۱ هکتولتره حبوبات ایچون ۲ ساتیم و یریلیر . بولمانده مترو مربعی وای حسابیلهده قبول اولونور . (آتودرس) ک وینچ اجرتی شویلهدر :

۱۶ طوناق برپارتی ۶۴ فراق ، ۲۵ طوناقی ۱۲۵ فراقی .

آتروپولر : ایکی نوعدر . بری حقیقی آتروپولردر که آناختاری کومروک ادره‌سنددر . دیگرکی خصوصی آتروپولردر که رسمی و یردیکنه دائر و ثانی ابرازنده مال قالدیریلیریلیر .

(هامبورغ) آتروپولری ۵۰ مترو طولنده و ۲۷ مترو عرضنده هیچ بوله‌سز یرلدر ، سیغورطه‌شر کنلری بونلرک داخله دیوارلرله بولونلرک هر قسم مساحه سطحیه سنک ۴۰۰ و حتی ۲۵۰ مترو سطحه تنزیلی طلب ایتشلردر . یالکیز برنوع و مقداری چوق مواد ایچون خصوصی آتروپولر وار . بونلرک اوکنده کی ریختیملرده مختلف اشکال عرض ایدرلر . مثلاً : هان قالدیریلوب استهلاک ایدیلجک مواد ایچون کیش ریختیم ساحه‌سنه احتیاج یوقدر . وسائط تخلیه و تحمیلیلهده بوکا کوره انتخاب ایدیلشدر . بونلرک هپسی آیری آیری حسابات و تدقیقات نتیجه‌سی تکامله مظهر اولمش اوزونجه مختلر ایسه‌ده راپورک بوتفصیلاته تحمیل اولمادیغی کی اساساً متخصصرینه

واجرت مقابلی خدمت انجباب ایدہ جکندن لیمانلرک
بوخصوص ایچون دہ الیککی طرزده آلات و وسائط
وقوتی اولقی ضروریدر .

بالقچی لیمانی

بک مهم بر تجارت ، و میلارلرده کن بک بوبوک بر ثروت
طبیعیہ عرض ایدن بالقچیلرک مملکتیز ایچون - شیمدی
ده کلسه یله - آتیا بلکه قاراده کز ، مرمره ، والیوم
استانبول جواریلہ ایزمیت کورفری کی ساحلرده مظهر
اهمیت اولور فکریلہ بوضعت و تجارتک آوروپاده تأمین
ایندیکی فائده نک درجه سنی اولسون قید و تصویر ایتمکدن
واز کچمده م .

بالقچی لیمانلرینه ایلمک دفعه انکتره اهمیت ویرمش
وبوصف خصوصی لیمانلری بر منبع ثروت تلقی ایتمکی
اونوتاماشدر . بعض جمعیتمارک تکلیفی اوزرینه حکومتدن
تخصیصات تأمین ایملشدر . انکلیزر بونوع مؤسسائی
صرف ملی بر منفعت و شرف تلقی ایدرله ر .

یالکزر انکتره واسقوجیا بالقچیلرک عددی
۱۹۰۵ سنه سنده سکسان ایکی بیک ایدی .

بوعده بالقچیلرک فیجیجی ، طوزلایجی ، ایستیفیجی ، آغجی ،
اولطاجی ، نقلیجی کی متمم صنفلری تشکیل ایدن
صنعتکارلرده علاوه ایدیلرسه مقداری ایکی مثله
واذرر .

بالقچیلرده بخارلی مرا کب ، یعنی واپور استعمالی
فرق بش سنه دیری در . انکتره واسقوجیانک بالقچی
کیلری ۲۰۰۰ و مجموعک طونازی ۱۰۰ بیک در . بوبوکلرک
۱۲۰۰ ی بخارلی و ۸۰۰ ی یلککلیدر . بوندن فرق
سنه اول انکتره نک بر سنه ک بالقی محصولی ۱۳۰ میلیون
فرانقی قیمتندہ تام ۵۵ بیک طون ایدی .

انکتره یه مقابل آوروپاده ک بوبوک بالقچی « نورودج » در .
بوملکستک ۱۹۱۲ سنه سنده کی بالقی محصولی ۵۲.۵ میلیون
قورون قیمتندہ (۶۲۷) بیک طون ایدی . متعاقب ایکی
سنه ک یعنی ۱۹۱۳ و ۱۴ سنه لرنیک وسطی محصولی
۵۵ میلیون قورون ده کرندہ ۵۷۰ بیک طون اولمشدر .

ولیمانک جهت فیه سنه عائددرلر . یالکزر کرک تحمیل
وتخلیه ده ، کرک بوا نبار وریختیم مؤسسائنده بوتون
اساسلر قولایقی ، سرعت و اوجوزاتی نقطه لرنه
استاد ایدر .

یولجی نقلیاتی

آوروپانک مختلف واپور شرکتلری ۱۹۰۳ سنه سنده
(نوبورق) لیمانه قامارا یولجیسی اولارق ۱۵۳ بیک
کیشی و مهاجر اولارق ده بونک درت بش ملتی طاشیمشدر .
انکتره ایله فرانسه آراسنده ۱۹۰۴ ده کلن وکیدن
نفوسک مجموعی ۸۰۰ بیک راده سنده در . بوجرکتلر
ایچون البته خصوصی ترتیباته احتیاج واردر : ثابت
وسایج اسکله لر ، سالونلر ، استراحت یرلری ، صحیه
وقاراتینه مؤسسائی ، تظہرات فیه دائره سی ، وصو
ترتیباتی ، دیری حیوانات ایچون « یارق » هب ضروری
وازم و ساطلدندر . فرانسه نک « هاور » لیمانی حیوانات
یارق اورا تجارت اوطه سنکدر . بونک بولمه لرنی ،
حیوانی تفریق یرلرنی ، یملکرنی ، یالاقلرنی تجارت
اوطه سی یامشدر . تنظیمات ، ده زلفه قیون و طاقیلہ
صو اجرتی مستاجر و یامتمهده عائد اولقی اوزره هر صغیر
ویا بار کیردن یومی ۵۰ وهر قویوندن ۷ ساتیم آلیئر .

واپور ، کچی تعمیراتی

کوجوک مرا کب ایچون قالات یری ، متوسط
وبوبوکلر ایچون قیزاقلر ، ثابت وسایج حوضلر ، اتلہ لر ،
وکافه تفرعاتیلہ دمیر و دو کخانه وسائرہ ، آریجه وینچ ،
اقسام خشیه ایچون مارانغوزخانه ، ایپ ، تل ، الکتریک
فابریقه لری . . . خلاصه اوافق و بر درجه یه قدر بوبوک
هر تعمیر ایشینی کورده جک بر ترسانه مؤسسہ سنک لیمانه
الحاقی شرط اعظمدر .

باطان کیلری چیقارمق ده لیمانک مهم و طاشاندن
برینی تشکیل ایدر . چونکه ازدحامی و انتظام سرائی
موجب بر حالک اوکئی آلفله مکلفدر . خارجده بالقرض
قارایه اوطور مشر بر واپور دخی اولسه یه معاونت ،

یاخود اوج نوع بالینگ طوزلامه و اخراجات ایچون
پک قیمتی اولدیغنی و بو نوعلرک فی طرزده تکشیری
لرؤمنی قید ایدبور .

بئرانس ایمپراطورلانی زماننده « نیقومهدی » نك
مشهور والیرلندن (پلین) او وقت (ژوستین) ه
یازدیغنی برمکتوسنده بوکولی برطرفدن (ساقاریا) نهرینه
دیگر اوجندن ایزمیت کورفرینه بر قاتال ایله ربط
ایتمک لرؤمنی مصرانه طلب ایتمشدر . ایوم شمندوفرک
وجودی (ساقاریا) واسطه سیله قاراده کیزه حقیقه یی
وغرباً ایزمیت اوواسندن کورفره ربطی ینه لرؤمسز
عد ایتدیرمز . ایزمیت حوضی برترسانه مالک اولورسه
کورفرک ماهیتی ده ده کیشه جکندن قاتال نقایاتی ده داخلی
برقات ده اعمار ایدره .

شیمدیکي استانبول لیانی

لیانیز اساساً هیچ کوچوک دکل، فقط انتظام سرنلی،
عربان و بریشانلی اعتباریه ظاهرأ طار، مصرفی،
تبل، لرؤمسز بره کورولتولی، دغدغلی ویا لکنز تجار
ایچون ده کل مرهانیکی بر آدم ایچون ده مزعج و امنیتسز
بر تصادکاهدر . خصوصاً بهالیانی و اوزوتولی اصول
وعاداتی بودور اقتصادک رد واکراه ایتدیکی درجه ده در .
کیریلیکی شهرک الک سفیل منظره سنی تشکیل ایدره .
مختلف سواستعماللرکده عینی زمانده مشهربدر . خلاصه
موجب تسلیمی برری، نقطه سی بوقدر .

استانبول ده کیزی وضعیت طبیعی سیله مستثنا برلیان
نمونه سیدر . ایچ لیان اسمی ویربان « خلیج »،
بوغازک روزکار وضو جریانلرینه پک آز معروض اولان
قاکلیجه کورفری، چسکل کوبی، قوروجشمه،
قوزغو نحق نقطه لری؛ حیدرپاشا - قاضی کوبی، قالا میش،
صوکرما مقابلنده ییکی قانی، دهاصوکرما قینالی اطه نك
بوترفه متوجه یوزی، مختلف ایشلر، مختلف مواد
واشیا، و مختلف مراکب بحریه عرض خدمت ایدهن
تشکلات و اشکال ایله ممتازدرلر . هب بومزیتلره رغماً

واقعا حرب عمومی بو آوی صولک درجه اشکال ایتمشده
فیأ تارک بوکسمه سی ینه تلافی مافاته بر درجه یه قدر
خدمت ایتدی . نوروده چ بالقجیلانی فی الواقع « مورو »
صیدی اوزرینه مؤسس ایتسه یانی استحصال اولونان
(بالینه) و (هارینگ) نوعلری ده جوق مهمدرلر .

دایماره نك بالقجیلانی او سنه لرده وسطی اولارک
۹۰ بیک طونلر برمحصول پامشدر . بونک تقریباً یازیری
« مورو » و « ۲۵ بیک طونی » هارینگ » و « اوسقومرو »
۱۶ بیک « پلی Plie » یعنی برنوع قارا کوز و ۳ بیک
سیلان بالغیدر .

فرانسرلرک بللی باشلی بالکنز بر (بولوی) لیانی
واردر . بو لیان ۱۹۰۲ ده یکرمی میلیون فرانلق باقیق
آلمشدر . بوچایده برلیان ایچون ۴۰۰ متر و ریختیم کافیدر .
بوراده بوز، کومور، قومانییا احتیاجاتی ایفا اولونور .
ویالقلر اورادن سریع شمندوفرلره ادخال ایدیلیر . بو
شمندوفری تأمین، لیانک یاشاماسنه و ترقیسه کافیدر .
انکاترده کی بالقجی لیانلری آنجی بوسایه ده ترقی ایتشلردر .
تورکیمک قره ده کیز بالقجیلانی مستقبل ایچون پک
مهم منبع ثروت اظهار ایدره . یانی آوروپایه اخراج
ایدیان « یونس بالینی » صیدی قاراده کیز ساحل لرینک
باشلیجه استحصال ایتدن بری اولقله برابر او فیرطینالی
و تهلمکلی ده کترده یلکنلی اوافق لاز قاقارلیه و مشکلاته
اجرا ایدیلیر . استحصالاتی ده طبیعی آز اولور . خمسی
وسائر بالقلرک طوزلامه سی سینوب لیاننده ایجه بر ایش
یایار و فیچلره ایستیف ایدیلن بو باقی همان کاملاً
بولغارستان و رومانیایه اخراج اولونور . استانبولی
نفیس صورته اطعام ایدهن قالقان بالینی ده قارا ده کیز
محصولیدر . مرمهرنك (له وره) لری آورپاچه نوادر دن
معدوددر . فرانسرجه برآرده مطالعه ایتدیکم « صابانجه
کولی) بالقجیلانک استانبول لیانیله علاقه دار اولماسی
جهتیه بوراده ذکر صدد خارجی عد اولونماز ظن
ایدهرم . آوروپالی مدقق بوکول حقدنه بالقجیاق فقط
نظرندن پک مهم معلومات ویردیکی صیراده باشلیجه ایکی

قونیه ، نیکده ، آقسرای ، آقره ، قیرشهر ، یوزاق ، سیواس ، قیصری) ، شرقی آناتولی (قارص ، آردهان ، آرتوین ، ارزنجان ، ارضروم ، یازید ، وان ، حکاری ، بتلیس ، کنج ، موش ، درسم ، معموره العزیز ، مالاطیه) ، و جنوب شرقی آناتولی - یاخود - جزیره علیا (اورفه ، سیوه رک ، ارغنی ، دیاربکر ، ماردین ، موصل سلیمانیه کرکوک) اقسام طبیعی سه آیریلیر .

تراکیا ایسه مرمره منطقه سته داخل اولق اوزره (ادرنه ، قرقلارلی ، تکفورطای ، کلیولی ، چانالجه) ولایتلرینی محتویدر .

بو مختلف مناطقدن کرک جواریت و سطح مائللر ، و کرک وسائط ارتباطیه اعتباریه استانبوله هانکیلرندن نه کی اشیا و مواد کلدیکینی دوشو ندیکمز زمان کورورزکه شهر مرز منطقه شرائطیه مربوط و بویله لکه مناسبدار اولان ساحلی و داخلی (ریزه و طبرون کوموشخانه ، کره سون ، شرقی قره حصار ، اوردو ، جانیک ، آماسیه ، توقاد ، سینوب ، چوروم ، قسطمونی کنگری ، زونغولداق ، بولی ، ازمیت ، اقره ، قونیه ، آفیون قره حصار ، کوتاهییه ، اسکیشهر ، بیله جک ، بروسه ، چاناق قلعه ، کلیولی ، تکفورطای ، ادرنه ، قرقلارلی ، چانالجه) ۲۹ ولایتدن « بوغدا ، آربه ،

چاودار ، مصر ، پنج ، پاناتس ، یاغ ، زیت ، پتیر ، صابون ، و انواع مختلفه سیله قورو و یاش سبزه ، کلیتی مقصدارده قورو و تازه میوه ، بالیق ، کرسته ، معدن کوموری ، محروقات عادیه ، باموق ، یوک ، ایسک ، نفتیک ، قیل ، ددری ، آو دهریسی ، باغیرصاق ، خالی و کلیم ، آفیون ، توتون ، کتان ، کنوز ، دیری حلاله حیوانات اهلیه ، طیور ، یومورطه ، ده کز کوپوک طاشی ، ایلریده دمیر و باقیر کبی معادن ، عبا ، قوماش کبی کرک استهلاک و کرک اخراجات ایچون برچوق محصولات و اشیا کلیر . بو محصولات و اشیا کبکون استانبوله نه مقدار کلدیکندن و یا بورادن کچدیکندن بحث ایدمیه جکم ، چونکه المده بوارقام معلوماتی یوقدر

ایمانک هیچ بریزنده سهولت و اهونیتی کافل هیچ براساس و واسطه یوقدر . هر نه که وارسه هسی ابتدائی ، غیر کافی ، انحصار و عدم انتظامه قاچان حیللی ، قاپاصابا ، طمعکار و عنادجی واسطه لر و زمره لرک بدکیف و استکارنده دائما ایکلن بر مشکلات و موانع محشرینی وجوده کتیر مشلردر . بو شرائط تخنده شهرک و حتی بوتون مملکتک ناصل چالیشدینی و نه المده ایتدیکندن صرف نظر ، مستقبله نه وعد ایتدیک و اوندن نه امید ایلدیک کندیلکندن تظاهر ایدر .

یکی لیان

غیل یکی لیانی دوشونور کن ایلمک خاطره کله جک شی ، بورایه زلردن نه کی و نه مقدار شیلر کله جکی و نه قدر ایش اوله جتی در ؟

بونی اولا قارادن دکیزه دوشرو یعنی ، سطح مائللرک وسعتی و داخلی وسائط ثقلیه کدرجه سی نقطه نظرندن منطقه لر ، و ثانیاً اخراجات و ترانسپته کوره تدقیق ایتک ، صوکر اداخلات مرکزی اولق اوزره مطالعه دن کپیرمک مصیب اولور قناعتدیم . تورکیانی تشکیل ایدن « کوچوک آسیا » و « تراکیا » دن اولا « کوچوک آسیا » قطعه سی طبیعی اولارق ۷ منطقه یه آیریلیر که اونارده :

شمالی آناتولی (یعنی قازاد کیز سواحلی و سطح مائللاری [۱]) ، مرمره منطقه سی (استانبول ، ازمیت ، بروسه ، بیله جک ، چاناق قلعه ، بالیکسر و لایتری ، غربی آناتولی (صاروخان ، ازمیر ، ده کیزی ، آدین ، منتشا) ، جنوبی آناتولی (آتطالیه ، ایچ ایل ، مرسین ، اطنه ، قوزان ، جبل برکت ، مرعش ، غازی عینتاب) ، اورتا آناتولی (اسکیشهر ، کوتاهییه ، آفیون قره حصار ، اسپارطه ، بوردور ،

۱۱ شمال آناتولی و لایتری شونلردر : ریزه ، طبرزون کیره سون ، اردو ، کوموشخانه ، شرقی قره حصار ، جانیک ، توقاد ، آماسیه ، چوروم ، سینوب ، قسطمونی کنگری ، بولی ، زونغولداق .

قالیر . بوندن برشی آیروب استهلاک چقارمق اوقترایه
تعلق ایله استقامی اخلا ایدر . حیوانات ایچون استهلاک
محلی به عایدسه دوعرو مذهبه پارقیته ، اخراجات مالی ایسه
بوغاز ایچینک آناتولی یاقه‌سندسه کی بریده یابیلایق
پارقه کیره .

ب — قارادن کلن :

کرک استهلاک محلی و کرک اخراجات ایچون قارادن
کله‌جک اشیا مطلقاً یا آناتولی — بغداد و یا خود شرق
شمندوغلری واسطه سیله وارد اولاجقدر . بونلرک
استهلاک محلی به عاید قسملری موتور و رومور کورله‌چکلن
دوبدل و ماونارله یا خود آنبارلی موتورلره ایچ لیانه ،
قوری چشمیه ، و یکی قاپی به نقل اولونور . اخراجات
و ترانسیت قسملری ده ایشله‌جک نوعندن ایسه قوری -
چشمیه ، حیوات ، پاتاس ، قوری سبزه‌ایسه حیدرپاشا
و یکی قاپی ریخته‌لرندن دوعروندن دوعرویه واپورله
تحمل اولونور . چونکه اولجه عرض اولوندنی وجهله
اخراج اولونان محصولات داخله‌جک کومروکلره هیچ
علاقه‌سی یوقدر .

بوخلده پترول ، کومور ، و کرسته ایچون محللرنده
خصوصی تخلیه و تحمیل آلات و وسائلی [ریختیم ، وینچ ،
نه‌له‌واتور ، ده‌قویل ، هوائی قابلر و آنتره‌پولر] ، حیوات
ایچون کذا [ریختیم ، سیلو ، تربور ، وزن آلات و آنتره‌پو] ،
ایشله‌جک توتون و میوه ایچون یته [ریختیم ، وینچ ،
چووال و صندوق ، تنک آمبالازی تزکاه و فابریقه‌سی ،
ده‌قویل و سائر] به احتیاج وارد . اکر بوتون
بو مختلف الاجناس اشیا و محصولاتک هپسین برنک یرده
و بر حدود داخلنده جمع ایتمک مساعده طیش لیانده
واسع بر ساحه اولسه ده‌قویلاباق ایدی ایسه‌ده شهرک
بک داغئق و اوروپا ایله آسیانک منته‌لرنده ایکی ساحلده
بولوماسی بونی اشکال ایتمکده در . روزکار و صوجریانیلره
بالخاصه جنوب روزکارلرینه معروض قسمک آچیقایی
آری برمانعه‌در . مودا ایله قنار باغچه‌اراسنده کی لیانجی تزه
کی و موتورلرینه تخصیص اولونور . حیدر پاشا لیانی

مختلف ادارلرندن آنایرسه بولوناجنی شبهه سز ایسه‌ده
بوکوقت لازمدر . یالکنر شوقدرنی سویله جکم که
بو محصولات و اشیا نه قدر اولورسه اولسون شمیدیکی لیانه
صغیر و قسماً کیدبور دیمکدر . ترانسیت اشیا بوندن
مستناذر . شوقدرکه اخراجات و یا ترانسیت بوتون
بوموادک قبولی ، تخلیه‌سی ، تحمیلی ، و سوق نه کی شرائط
تختنده و نه مصرفه اجرا ایدلدیکی معلوم اولدیفندن بونقظه
نظاردن استانبول لیانی یته اساسی تعدیلات و تنظیمات
چوق محتاجدر ، و بو احتیاج جداً عاجلدر .

بو احوال عمومی بحثنده کی لیان حرکاتی بوجه‌آتی
اولاویچ قسمه آیریریوم : ۱ — یرلی اشیاک استهلاک
و اخراجات ۲ — اجنبی اشیا ادخالاتی ۳ — ترانسیت
و ترانسپوردمان .

۱ — ده‌کزدن کلن قارادن کلن ، یرلی استهلاک
و اخراجات اشیا .

آ — ده‌کزدن کلن . واپورلر و کیلرله قارا و اق
ده‌کزدن کلن اشیاک استهلاک محلی به متعلق قسمی ایچون
۴ نقطه‌وارد : ۱ — ایچ لیانده یعنی خلیج داخلنده هاللرک
اوکی و بابک یقینی ، ۲ — فندقلی و یاقا طاش اوکی ، ۳ —
قاضی کوی و اسکدارله قوزغنجق آراسی ، ۴ — ییکی قاپی
اوکی .

بونلرندن معدن کوموری ، پترول ، و کرسته نوعلرندن
مخللاً استهلاک اولان قسمده داخل اولدنی حالده — معدن
کومورلری ایچون قوری چشمه ، چنکل کوی ، حیدر -
پاشا ؛ پترول ایچون شمیدیکی ده‌پو و تالق یرلری ، کرسته
ایچون چنکل کوی — بکلرکی آراسیله آرمقدارده فندقلی ،
و دیگر اشیا دن بالخاصه توتون ، یومورطه و میوه ایشلتمه‌ری
یته ییکی قاپی (یا خود قوری چشمه) ده تأسیس اوله‌جق
« سربست آنتره‌پو » ساحه‌لرینه کیره بیلیر . استهلاک
اوله‌جق ایسه یته [توتون ، پترول مستنا اولوق اوزره]
بونقظه‌دن ایچ لیانده هاللره و یا اسکدار قاضی کوی
نقطه‌لرنده کی معین برلره کیده‌در ، و اوخلده آنتره‌پو
حدودینه و بناسه کیره‌ن هرشی مطلقاً اخراج اولوق اوزره

مودایه قدر توسیع وحیدرپاشا ایله قاضی کوی ارده سنده کی قوسی طارانارق شمندوفرلر مواردا تته و تفرعانه یارار . ترانسیت اشیا ینه مناسب بر نقطه ده آیری اولارق اداره ایدلک شرطدر .

اجنبی اشیا ادخالات ایشلری :

بولیان اجنبی مملکتارندن بر جوق اشیا قبول ایتدیکی ایچون کومروک اداره سی باشده اولدینی حلاله آیری مؤسسات و وسائط ایله بوس بوتون آیری یرلر طلب ایدر . و بومواردانک جمله سی یا استانبولده یا خود اناطولده مطلقاً استهلاک ایدیله چی و اناطولی تاجرلری دائماً استانبولده آچیلش و کومروکلشنش اشیا ینه استانبول تاجارندن طلب و مبیاعه ایتدکلری ایچون بواسیانک ، شیمدیک کومروکلک سرائی بورسند کی انباره قدر بویلی یوینه اوزاتیلهرق ونه و اتورلرله مجهز اوج درت قالی «هانفار» و «آنترو» لر علاوه سی صورتیه ادخالاک برره حصری ، مقصدی شیمدیکلک تأمیننه کافی اولسه کرکدر .

اوقت ، ریختنی و بناء علیه ساحل طولی فدقلی به قدر اوزاتیله جق اولان غلظه نك کوپری خارجی قره کویدن باشلایان قسمی ، دیار اجنبیه و یا تورکیه دن بجرأ کله جک بالعموم یوچنی واپورلرینه تخصیص اولونور . و بورالرک از جمله بو یوک یوچلی و سیاح واپورلرینک یا ناهه چی نقطه یه یوچلی قبولنه مخصوص کافه ترتیبات یا پیلارق اشیا ایچون ده غلظه کومروکی ایفا اولنور و اونک هانفار و آنترو بوسنده معامله کورور . شوقدرکه یوچلیرک چیقاجنی و یا کیره چیکی یرله اصلاً علاقسی اولماق شرطدر . بو یوچلی واپورلری عینی زمانده اشیاده کتیره جکلرندن بونار اجنبی اشیا سی ایسه غلظه کومروکنه ، یرلی ایسه واپورک طیش بوکرنده اخراج ایدلک اوزره هالاره یاخود یکی قایی و یا قوری چشمه ، خلاصه هانکی منطقه یه غاند ایسه اورایه بجرأ نقل اولونور .

ایچ لیان : قله پیر اولونارق ، تعمیر خانه ، حوض ، قزاق ، قالات یرلرله هالار ، صوغوق هوا مخزنی ، کنارلرنده بالعموم موتور ، دوبه کی کوچوک وسائط نقلیه و رومور کور استاسیونلری ، آتیا ات ، قونسروه

فابریقه لری ، ایپ ، تل ، چووال ترکاھلری بولونور . شهر ایچنک قارا نقیاتی قلمیون و اتوبوسلرله اجرا قله رق آت و اوکوز آرابه لری الفا ایدیله جکندن بولیانک ایکی قیلرند بونلر عائد محللرده آیریلر . ایوب و پالچاسه کاغذ خانه جهنلری قوماش و بزترکاه و فابریقه لری ایله طوغله ، کیره میت کبی مواد اعمالنه یارار . استانبول و بک اوغلی ارانسنده کی پراکنده وصیق آمده شده خدمت ایدر . ذاتاً دکیز ایشلرله مشغول عمله و ارباب صنعتک محله و سمترلی ده بواج لیان اطرافیدر . موجود ترسانه و ارایکن خارجده اختیار کلفتله یکینی یا مقی فضیله مصرفدر . یالکز دولت قوای بحریه ترسانه و لیمانک ایزمیت کورفرینه نقلی دوغرودر . او حلاله یکی لیانک شکلی یکی قایی نك نسبه صیغ اولان چیقتیسنندن اوزاتمش بر قوس ایله فنار باغچه بورسندن اوکا مقابل چیقمش دیگر قوسک بوغازه دوغر و ایچنده قالان حوض اولارق تصور ایده یلیرز . بالاده عرض اولونان و ریختیم ، خط ، وینچ ، هانفار ، آنترو ، «سربست آنترو پور» ه مضبوط حد فاصل ، موتورلی تکنه و یا منتظم دوبه ، شمندوفرلرله واصل و متصل خطوط کی کافه ترتیباتک لزومی و یا تأمین ایده چیکی مقصد هب مصرف و وقتدن تصرف اساسه مستند اولدیفنه کوره ماونه ، اورتا قاییق ، صاپا پوریا ، آتس قایی ، بازار قایی ، لیلیچی قایی کی اشکال و الوان و برطاقم خصوصی افراد الده غیر منتظم چالیشان امنیتمز و هالی و سائطک لغویله بو یوک کوچوک شون لیان ایشلرینک الکی شکله و شرکتلر معرفتیه کورولمه سی ، واداریه متعلق فنی و یا عادی ایشلتمه امورینک شهر طرفدن منتخب مجلسره کورد رلمه سی ، کومروک معاملاتک بوکا کوره تنظیمی حالنده شهر اطراف و جوارنده ده بر جوق صنایع زراعیه و تجاریه نك اوپایه سی یک طبیعی برقاون اقتصادی ایجابات و نتایجنددر .

انشات و تجهیزانک صورت اجرا سنه کلجه : بونلری علم ، تجربه و بو یوک سرمایه لرله مجهز آورووالی شرکتلر یا باجقه ده هپسنک برشرکته و یا قسم قسم و اختصاص

و واپورلره صو ویرمک امتیازیه کیره دک عیناً و نقداً برمواد اصلیه و دهمیر باش یا خود اساس سرمایه سی وجوده کتیرلیسی ، و متباقی تجهیزات و عملیاتک شرکتلره شهر تجار غروپلری و نقلیات بحریه مؤسسه لرندن تأمین ، لیمانک بو یوک استقراضلره عرض احتیاجدن مستغنی قالماسنی تأمین ایدیه بیلیر . بوکا کومروک اداره سنک مستقلاً کیرمه سی و محلی اداره مؤثر اوله جق درجه ده علاقه دارلنی دوغرو اولماسه کر کدر .

رسوم و واردات و مصارفات مسئله سی ایسه یینه حکومت ، امانت ، و تجار ایله نقلیه جی صنفلری و بونلره برابر انشاسات و تجهیزات متعهد لرندن مرکب بر هیئت طرفدن تثبیت ایدلسی ، مملکتک حیات مستقبلنی کنجاشدیره جک و تقویه ایده جک اولان بومهم اثرک ناظم لونی ایفا ایتمش اولور ؛ داخلی مناطقلک استحصالاتی آرتدجه لیان ده بویور وزن کینه شیر .

علی سعاد

۲۰ مارت ۱۳۴۱

ایله رقابت جهنلری کوزه تیله دک برقاج شرکته یاپدیرمق خصوصی حکومت و امانت جلیله نك بیه جکی شی اولمقله برابر تصادفک و شرائطکده دخلی ، و هیئت مشاوره دک مطالعه سنده تماس و تعلقی وارددر .

تجارت وکیل محترمی علی جاننی بک افدینک ۱۰ شباط ۳۴۱ تاریخلی جلسه مزده کی بیاناتی و شهرامانی بک افدینک مکرر ایضا حاری و جهله استانبول لیمانی حکومتله امانتک مشترکاً یاپدیرمه لری و بوکا بر میلیون لیرا قدر بر مبلغ تخصیص ایتملرینه مقابل قسماً آوروپا سرمایه سندن متشکل بر تورک شرکتنکده مهم بر حصه ایله بوغروپه دخوله احتیاج کوروله جکی ظننده ایم . حکومت بو ایشده املاک ملیه دن بالفرض طوطخانه ریختیمی ، بعض لزومی نقطه و ساحه لرده ساحل قسملری ، و اورالرده کی مبانی ، ترسانه ده کی بعض دستگاه و سائره کبی ایشه یارایه جق شیرلی تخمین و تقدیر ایدیه جک قیمتلره و پرده دک ، شهر امانت جلیله سی ده قسماً بویه شیر و قسماً قنده